

ПРЕДЛАГАЧ: ГРАДСКО ВЕЋЕ

ПРЕДЛОГ

На основу члана 13. став 1. и 4. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, број 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16), и члана 33. став 1. тачка 4. Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботица“, бр. 27/19 – пречишћен текст, 13/21 и 16/21), и Решења о давању претходне сагласности на Предлог програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја града Суботице за 2022. годину, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије број: 320 – 00 – 01001/2022 – 09 од 08.02.2022. године

Скупштина града Суботице, на седници одржаној дана 2022. године, донела је

РЕШЕЊЕ

о доношењу Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Суботице за 2022. годину

I

Доноси се Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Суботице за 2022. годину.

II

Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Суботице за 2022. годину је саставни део овог решења.

III

Ово решење објавити у „Службеном листу града Суботице“.

Образложење

Правни основ: Чланом 13. став 1. и 4. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, број 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16), прописано је да јединице локалне самоуправе могу да утврђују мере подршке за спровођење пољопривредне политике и мере политике руралног развоја за подручје територије јединице локалне самоуправе, и члан 33. став 1. тачка 4. Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19 – пречишћен текст, 13/21 и 16/21) којим је прописано да Скупштина доноси програм развоја Града и појединих делатности.

Разлог доношења: Служба за пољопривреду и пољопривредно земљиште је у складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју израдила предлог Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја града Суботице за 2022. годину. Програм се састоји од три дела и то: Опште информације и табеларни приказ мера, Опис планираних мера и Идентификациона карта.

У циљу унапређења квалитета живота људи који живе у руралним областима на територији Града Суботице, Скупштина града уз Сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, доноси Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Суботице за 2022. годину.

У складу са изложеним предлаже се доношење Решења у тексту како је дато у материјалу.

Извршилац: За извршење овог Решења и Програма бринуће се Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине.

Рок извршења: Извршење овог Решења и Програма ће се спровести у току 2022. године.

Извор средстава потребних за реализацију: За реализацију Решења односно мера из Програма обезбеђена су средства Планом коришћења апропријација – Финансијски план програма 5: Развој пољопривреде за 2022. годину.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Број: 320-00-01001/2022-09

Датум: 8. фебруар 2022. године

Београд

Немањина 22-26

На основу члана 13. став 4. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 10/13, 142/14 и 103/15 и 101/16),

По овлашћењу министра број: 119-01-4/26/2020-09 од 9. децембра 2020. године државни секретар у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

РЕШЕЊЕ

о давању претходне сагласности на Предлог програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за град Суботицу за 2022. годину

I

Даје се претходна сагласност на Предлог програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за град Суботицу за 2022. годину (у прилогу Решења и чини његов саставни део), који је овом министарству доставила Служба за пољопривреду и пољопривредно земљиште Градске управе града Суботице, дописом број: IV-08/II-320-16/2022 од 31. јануара 2022. године.

II

Ово решење доставити Служби за пољопривреду и пољопривредно земљиште Градске управе града Суботице, на даљу надлежност.

Образложење

Служба за пољопривреду и пољопривредно земљиште Градске управе града Суботице, дописом број: IV-08/II-320-16/2022 од 31. јануара 2022. године, доставила је Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, ради давања претходне сагласности, Предлог програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за град Суботицу за 2022. годину (у даљем тексту: Предлог програма).

Чланом 13. став 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16 - у даљем тексту: Закон), прописано је да органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе могу да утврђују мере подршке за спровођење

пољопривредне политике за подручје територије аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, осим директних плаћања, а која се не односе на регресе за трошкове складиштења у јавним складиштима и регресе за репродуктивни материјал и то само за вештачко осемењавање, као и мере политике руралног развоја за подручје територије аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Чланом 13. став 3. Закона прописано је да се средства за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја обезбеђују у буџету аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и користе се у складу са програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја.

Одредбом члана 13. став 4. Закона прописано је да програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја доноси надлежни орган аутономне покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе, уз претходну сагласност министарства надлежног за послове пољопривреде.

Чланом 13. став 5. Закона прописано је да подршка спровођења пољопривредне политике и политике руралног развоја у аутономној покрајини и јединицама локалне самоуправе не може бити у супротности са Националним програмом за рурални развој и Националним програмом за пољопривреду.

Имајући у виду чињеницу да нису донети национални програми руралног развоја и за пољопривреду за следећи програмски период, не постоји важећи национални програм са којим је могуће извршити упоређивање достављеног Предлога програма, односно утврдити усклађеност мера подршке које су наведене у достављеном Предлогу програма.

Имајући у виду да су достављеним Предлогом програма утврђене мере подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја града Суботице да су средства обезбеђена у буџету града Суботице, као и да мере утврђене Предлогом програма нису у супротности са одредбом члана 13. став 1. Закона, којим је јасно прописано које врсте мера подршке не могу да утврђују органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, решено је као у диспозитиву.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Сенад Махмутовић
по овлашћењу министра
број: 119-01-4/26/2020-09
од 9. децембра 2020. године

На основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", број: 10/13, 142/14, 105/15 и 101/16), члана 33. став 1. тачка 4. Статута Града Суботице ("Службени лист Града Суботице", број: 27/19 - прочишћен текст, 13/21 и 16/21), Одлуке о буџету Града Суботице ("Службени лист Града Суботице", број: 39/21) и Решења о давању претходне сагласности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, број: од године, Скупштина града Суботице, на седници одржаној дана године, д о н о с и

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ГРАД СУБОТИЦУ ЗА 2022. ГОДИНУ

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Подручје града Суботица налази се на површници од 1.007,36 km² на северу Републике Србије, уз границу са Републиком Мађарском, на 46-05-55 северне географске ширине и 19-39-47 источне географске дужине. Просечна надморска висина Суботице је 114 m, 40 m изнад нивоа Тисе код Кањиже до 32 m изнад нивоа Дунава код Баје. Поред Суботице пролази међународни пут Е-75. До граничног прелаза Келебија има 10 km, а до Хоргоша 30 km. Северно од Града је плодна пешчара с виноградима и воћњацима, а јужно земља ораница. На основу података из пописа становништва, домаћинства и станова из 2011. године у Граду живи 141.554 становника од чега је градско 68,74%, а 31,26% насељава 19 руралних насеља. Просечна густина насељености је 140 становника/km². Поред тога град има и 18 градских насеља, то значи да Град Суботица укупно има 37 месних заједница. То су: Градска насеља: Александрово, Бајнат, Центар I, Центар II, Центар III, Дудова шума, Гат, Кер, Кертварош, Макова семица, Мали Радановац, Нови Град, Мали Бајмок, Ново Село, Пешчара, Прозивка, Радановац, Зорка и Жељезничко насеље. Руралне месне заједнице: Бајмок, Бачки Виногради, Бачко Душаново, Биково, Чантавир, Ђурђин, Хајдуково, Келебија, Љутово, Мала Босна, Мишићево, Нови Жедник, Палић, Стари Жедник, Шупљак, Таванкут, Верушић и Вишњевац.

Природни услови и животна средина: Град Суботица се простира на деловима две биогеографске целине: Суботичке пешчаре и Бачке лесне заравни (лесна зараван Телечка). Суботичка пешчара се простира северно од Суботице и представља заталасану површину састављену од еолског песка. Највећи део је стабилизационим озелењавањем, док је на обрадивим површинама изражен утицај деловања еолске ерозије. Карактеристичан је дински рељеф. Због велике сабирне површине песка и непропустивог слоја алкализованог леса, пешчара се одликује присуством подземне воде, чија близина представља веома повољну карактеристику. Наведене карактеристике стварају предео са специфичним мозаичним распоредом различитих екосистема на песковитој подлози и великом разноврсношћу флоре и фауне. Бачка лесна зараван представља таласасту површину која обухвата јужни део територије Града. Терен је у целисти изграђен од леса, који је при површини хумифициран и представља обрадиво земљиште. Од земљишта су заступљени плодни чернозем и ливадске црнице. Од геоморфолошких елемената преовлађују брежуљци и интерколинске депресије, присутне су и вртаче, а посебну карактеристику подручју дају долови, који су углавном долине потока: Чик, Криваја и Киреш. Конфигурација земљишта је изразито равничарска са местимичним појавама малих брежуљака. Клима Суботице припада зони умерено континенталне климе. Отвореност овог простора према северу и западу омогућава већи утицај ваздушних струјања тако да долази до већих колебања температуре ваздуха, падавина и ветрова. Јесен је топлија од пролећа, а прелаз од зиме ка лету је оштрији него што је од лета ка зими. Град Суботица се простира на 100.736,10 ha од чега се шуме простиру на 4.457,76 ha (по податку ЈП „Војводинашуме“) што износи 4,43% пошумљености територије. С друге стране, према подацима Републичког завода за статистику према попису из 2011. године под шумом на територији града Суботица је 3.728 ha, при чему је у државној својини 3.689 ha, а у приватној 39 ha. Стварно стање пошумљености се не зна обзиром да је

Законом о шумама („Службени гласник РС“, број: 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 – др. зкн) прописано да се под шумом подразумевају и површине веће од 5 ари обрасле шумским дрвећем у шта спадају и заштитни појасеви. Инвентура заштитних појасева и других површина већих од 5 ари обраслих шумским дрвећем на територији Града није рађена. Међутим, остаје чињеница да је стање пошумљености територије Града испод 5%, а да би се постигла оптимална шумовитост територије од 14,2% требало би пошумити још око 10.000 ha. У Граду Суботица северни део заузимају делови Суботичко-хоргошке пешчаре, од Таванкута до Хоргоша. Највећи део тог простора обухватају суботичке шуме, чији јужни обод окружује Град од северозапада до југоистока. Ове шуме, настале људским радом у протеклих 150 година у циљу везивања песка и спречавања дејства еолске ерозије, чине данас заштитно зеленило око Суботице. На овај појас се надовезује зеленило Палића са Палићким и Лудашким језером и у наставку Селевењске пустаре са Селевењском шумом. Јужни део Града обухвата пољопривредно земљиште са мало зеленила у атару где је природна вегетација опстала само у фрагментима. Услед тога је крајње угрожена заједно са животињским врстама, којима обезбеђује станиште. Подручје Суботичке пешчаре је у далекој прошлости добрим делом било без шумске вегетације, изузев утицајне зоне Кереша и микролокалитета са високим нивоом подземних вода где је формирана аутохтона шумска вегетација (домаће тополе, врбе, храст лужњак, јасен). Од краја XVIII века пошумљавањима спроведеним ради смањивања еолске ерозије формирана је шумска вегетација у садашњем облику. Поред домаћих врста, за пошумљавање су кориштени багрем и црни бор. Током времена проценат домаћих врста је све више смањиван у шумским културама, а преовладале су монокултуре страних врста: багрем, хибридне тополе, црни бор и копривић. Већина шумског фонда у нашим шумама су састојине вештачког порекла, а главне врсте су алохтоне. Највише је багрема (*Robinia pseudoacacia*) са 60,29%, затим бора (*Pinus nigra*) 22,53%, еуроамеричке тополе (*Populus euroamericana*) са 8,65%, америчког јасена (*Fraxinus excelsior*) и копривића (*Celtis australis*) са 2,80% и ове врсте чине преко 90% шумског фонда. Аутохтоне врсте, бела и црна тополя са 3,95% (*Populus alba* и *P. nigra*) и храст лужњак (*Quercus robur*) са 1,78% чине мање од 10% површина под шумама. Обнављање односно пошумљавање на пешчарском станишту је комплексан задатак који зависи од климатских услова. Природно обнављање аутохтоних врста је тешко обзиром да се ниво подземних вода услед мелиорација спустио толико да их помладак и младе саднице не могу досећи. Присутна је и појава природне обнове унешених страних врста (багрем, копривић, бор) што указује на промену станишних услова и доприноси ублажавању оштрих климатских фактора на песку. Шумовитост подручја се одржава на приближном нивоу од 4.500 ha последњих неколико уређајних раздобља (4.457,76 ha по последњем премеру из 2000. године). Са аспекта заштите природних изворних вредности ове углавном монокултуре не поседују карактеристике шумских екосистема и не доприносе очувању биодиверзитета. Ове шуме су заштитног типа, њихова производна функција је секундарна, тако да се планирана заштита може уклопити у одрживи облик коришћења шумског ресурса и развијање еколошких функција. Распоред ових вредних површина је такође неодговарајући, јер су груписане углавном у северном делу Града. У јужном делу преовладавају отворене пољопривредне површине са премало потребних структура које доприносе квалитету животне средине као што су: разни заштитни појасеви, живице, ремизе, еколошки коридори, итд.

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: На основу података из пописа становништва, домаћинстава и станова 2011. године, Град Суботица је имао 141.554 становника. Услед негативног природног прираштаја и све учесталијих миграција становништва, број становника је у константном опадању. На основу процене Републичког завода за статистику број становника Града Суботице на дан 30.06.2020. године је износио 135.678 становника. Званични резултати пописа становништва из 2011. године приказују следећу дисперзију према месту становања на територији града Суботице: од укупног броја становника 141.554 у градским месним заједницама живело је 98.434 становника, а у приградским месним заједницама је живело 43.120 становника, а према Процени за 2017. годину у градским месним заједницама живи 103.694, а у приградским месним заједницама живи 34.059 становника. Кретање укупног броја становништва општине Суботица до 1981. године бележи тенденцију раста, а од 1981. године до последњег пописа 2011. године уочена је негативна тенденција. Развој становништва Суботице карактерише три глобална демографска процеса: (1) укупна депопулација (пад броја становника); (2) природна депопулација (број умрлих становника превазилази број живорођене деце) и (3) демографско старење. Током 90-тих година дошло је до бројних друштвено-економских и политичких промена који су

утицали на кретање броја становника. Највећи утицај на демографске промене имала су велика миграциона кретања која су допринела приливу избеглих и расељених лица у Суботицу, с једне стране, док је економска и политичка нестабилност допринела повећаном одласку у иностранство, с друге стране. Сложен биланс ових кретања само је једна компонента укупне динамике, а у садејству са природним кретањем које карактерише наставак биолошке депопулације, те урушавање целокупне привреде и лоше спроведени процеси приватизације, довели су до смањења броја становника. Према подацима Пописа становништва 2011. године, радни контингент града Суботице (старосна група узраста од 15 до 64 године) је износио 97.448 особа, односно 68,84% од укупног броја становника, док је просечна старост становништва износила 41,9 година. Током година долази до смањења броја радног контингента града Суботице. Укупан број радно способног становништва у 2020. години је износио 89.643 особа, односно 66,1%, а просечна старост је 43,03.

Број становника према месту становања на територији Града Суботице (попис становништва из 2011. године)

Градске месне заједнице	Бр. становника	Приградске месне заједнице	Бр. становника
Александрово	6.669	Бачки Виногради	1.922
Бајнат	2.712	Бачко Душаново	627
Центар 1	3.032	Бајмок	7.414
Центар 2	3.137	Биково	1.188
Центар 3	4.157	Чантавир	6.591
Дудова Шума	10.259	Ђурђин	1.441
Гат	4.063	Хајдуково	2.313
Кер	3.916	Келебија	2.142
Кертварош	7.338	Љутово	1.067
Макова седмица	4.820	Мишићево	377
Мали Бајмок	4.884	Мала Босна	1.076
Мали Радановац	4.617	Палић	6.969
Нови Град	2.742	Нови Жедник	2.327
Ново Село	7.851	Стари Жедник	1.876
Першчара	6.037	Шупљак	1.115
Прозивка	8.704	Таванкут	3.424
Радановац	2.096	Верушић	708
Жељезничко Насеље	5.914	Вишњевац	543
Зорка	5.486		

Диверзификација руралне економије: Републички завод за статистику објавио је податке о регистрованој запослености за 2015. годину, према новом извору – Централном регистру обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО). Такође, развијена је нова методологија заснована на комбиновању података ЦРОСО и Статистичког пословног регистра (СПР). Преласком на нови извор података проширује се обухват пословних субјеката, па самим тим и броја запослених у тим субјектима, укључујући све модалитете запослености. Дефиниција регистроване запослености: под појмом запослени подразумевају се лица која имају формално правни уговор о запослењу, односно заснован радни однос са послодавцем, на одређено или неодређено време; лица која раде ван радног односа, на основу уговора о делу или на основу уговора о обављању привремених и повремених послова; лица која обављају самосталне делатности или су оснивачи привредних друштава или предузетничких радњи; као и лица која обављају пољопривредне делатности а налазе се у евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања. Укупан број запослених у 2016. години износио је 44.071 лица. Запослених код правних лица и предузетника, у радном односу и ван радног односа, као и лица која обављају самосталне делатности или су оснивачи привредних друштава или предузетничких радњи било је 42.501. Регистрованих индивидуалних пољопривредника било је 1.570. што је у односу на предходну годину мање за 54 регистрована пољопривредна газдинства. Посматрајући структуру запослених на

територији Града Суботице према делатностима током 2016. године, може се закључити да је највећи број запослених у сектору прерађивачке индустрије, затим у сектору трговине на велико и мало и поправци моторних возила, на трећем месту су запослени у оквиру сектора здравствене и социјалне заштите. Са друге стране, најмањи број запослених је у сектору пословања некретностима, затим у сектору снабдевања електричном енергијом, гасом и паром, док су на трећем месту запослени у оквиру сектора снабдевање водом и управљање отпадним водама. У 2019. години број запослених је био 45.897 лица. Запослених код правних лица и предузетника, у радном односу и ван радног односа, као и лица која обављају самосталне делатности или су оснивачи привредних друштава или предузетничких радњи било је 44.608 док је регистрованих индивидуалних пољопривредника било 1.289. Сеоско становништво на подручју Суботице одликује и све већи број лица која ту живе, али чија егзистенција није у вези са пољопривредом. Они део својих потреба задовољавају у местима где живе, а своје потребе за терцијарним (услужним) делатностима задовољавају одлазећи у град. Број како градског тако и сеоског становништва на подручју Суботице смањује се знатно брже него на нивоу АП Војводине. При томе, градско становништво на подручју Суботице смањено је за око 2 %, а сеоско за око 12 %. У категорији пољопривредног становништва неповољна кретања се испољавају и у броју малих пољопривредних газдинстава. У Суботици 12.000 малих пољопривредних домаћинстава и газдинстава располаже са пољопривредном површином од 4 ха у просеку по домаћинству/газдинству. Ови поседи нису у могућности да обезбеде егзистенцију породица, а још мање да обезбеде развојним кредитима одрживи развој малог пољопривредног домаћинства/газдинства. На територији Града Суботице су присутне примарне (гране пољопривреде) и секундарне гране привреде (прерађивачка индустрија и тешка индустрија). Што се тиче пољопривреде распрострањено је ратарство, као водећа грана локалне пољопривреде у подручјима где је земљиште плодно и богато хранљивим материјама. На песковитим подручјима више је распрострањено воћарство и виноградарство, с тим да је воћарство значајније док виноградарство све више губи свој положај. Поред биљне производње и сточарство у структури суботичке пољопривреде има свој положај. У насељима где пољопривредници баве са ратарством у већини случајева баве се и сточарством. Гајење стоке се у доста случајева врши искључиво за сопствене потребе, а не за продају. Број стоке на територији града Суботице је у константном паду. Индустрија Суботице традиционално је диверзификована. Поред прехрамбене индустрије у разним својим подсекторима, интензивно су се развијали електромашински комплекс, хемијска индустрија, индустрија текстила, прерада коже и производња обуће, чарапа, штампарије и грађевинарство. Занатство и предузетништво се вековима развијало у Суботици. Захваљујући географском положају, овде су се укрстили путеви различитих култура које су поставиле основе и смернице развоја занатства, предузетништва и мале привреде. Након другог светског рата па све до почетка 90-тих година прошлог века, Суботица је представљала један од водећих индустријских центара бивше Југославије. Уследиле су године економског пропадања и све већег техничко-технолошког заостајања. То је можда још више погодило рурална подручја града Суботица, јер су на селима нестали готово сви постојећи индустријски капацитети, или су се смањили на ниво обављања минимума активности. Темпо раста и развијености МСПП у Суботици заостаје за потребама бржег економског развоја и запошљавања, јер издвајања за његово јачање нису довољна. Развој је претежно био концентрисан на трговину, услужне делатности, угоститељство и сл. С обзиром на то да у сектору услуга брже пада тражња него на тржишту производа, настанком економске кризе многа МСП су изгубила могућност да инвестирају у свој развој, а самим тим је и дошло до пада запослености у овом сектору. Стратегија развоја МСПП у селима би требала да буде усмерена на оне прерађивачке делатности које би користиле сировину која се производи у њиховим срединама. Упоредо са тим, требало би радити на поспешивању програма који би радно ангажовали жене са села, које данас углавном воде бригу о домаћинству и обављају послове на газдинству као помажући чланови газдинства. Млађе жене на селу у просеку имају завршена три разреда средње школе и због тога би упутно било радити на њихом упућивању и укључивању у неки вид привредног ангажовања, јер оне представљају неискоришћени економски капацитет за диверзификацију руралне економије. Велику шансу предузећа имају у области услужног занатства, прерађивачке делатности и услуга, где би могла у већем обиму да се запосли женска радна снага. Најслабије тачке пословања предузећа, посебно у сеоским срединама се односе на испитивање тржишта и истраживање могућности пласмана производа. Потребно је обезбедити додатно образовање везано за разне видове удруживања и заједничког тржишног наступа. Најзначајније могућности развоја малих и средњих предузећа у преради примарних пољопривредних производа су: производња функционалне хране прерада кукуруза (квасац, алкохол и др.) еколошка амбалажа од жетвених остатака енергетски брикети од остатака производа пољопривреде и шумарства производња и прерада поврћа (замрзавање и топла прерада) прерада воћа

(хладњаче за чување и паковање; компоти и пастеризовано воће; сушено воће, ракија са географским пореклом) прерада сточарских производа производња и прерада уљарица – бундева производња и прерада печурки производња предмета од пружа производња уметничких сувенира од материјала биљног порекла. Образовање у руралним подручјима града Суботице обухвата предшколско и основно образовање, али нема средњих школа, ни у виду подручних одељења. Институције високог образовања налазе се у урбаном делу града и посредно су у функцији руралног развоја. Без обзира што су високошколске институције лоциране у урбаном делу Суботице, њихов значај и утицај на рурални развој и пољопривреду заслужује одређене информације. У Суботици су лоцирана два факултета из састава Универзитета у Новом Саду, и то Економски факултет у Суботици и Грађевински факултет у Суботици. Поред тога Висока техничка школа струковних студија у Суботици као установа високог образовања обзиром на ширину својих програма такође је од интереса за рурални развој. Одељења појединих приватних универзитета у Суботици такође не треба занемарити (Сингидунум, Факултет за привреду и правосуђе, Интернационални универзитет Нови Пазар, и други). Оно што, међутим недостаје, јесте висока едукација у области пољопривреде, затим разних технологија које се траже од суботичких послодаваца. Постојећа институција која се интензивно бави нерформалним образовањем, Отворени Универзитет у Суботици, недовољно је искоришћена, ако се имају у виду њени потенцијали.

Рурална инфраструктура: Квалитативне карактеристике друмског саобраћаја: квалитет путева је лош, посебно су атарски путеви у лошем стању и то је најслабија тачка у погледу путева. Према подацима Републичког завода за статистику објављених у „Општине и градови у Републици Србији“, 2021, Београд, укупна дужина путева у Суботици је 314.819 km, од тога државних путева I реда има 48.503 km, II реда има 83.641 km, а општинских путева има 182.675 km. У реконструкцији су деонице пруге Суботица - Нови Сад (где су возови због лоших пруга возили 20 - 30 km/h), као и правац према Сегедину. Правац према Сомбору и Богојеву хендикепиран је још увек немогућношћу саобраћаја даље према Осијеку или Винковцима, Загребу, Љубљани, односно Ријеци и даље према Венецији. У Суботици се, као једини ресурс, за институционално водоснабдевање користи квартална водоносна средина (основни водоносни комплекс) на дубинама између 100 m и 200 m. Овај ресурс се, поред водоснабдевања насеља, користи и за друге намене. (индустрија, пољопривреда, сточарство, занатство, рекреација и др.) На дубинама већим од 400-500 m евидентирани су аквифери са термо-минералним карактером подземних вода. Тренутно се у експлоатацији налази неколико бунара, који се користе у рекреативне и енергетске сврхе. Ове воде се одликују излазним температурама између 38°C (на западном ободу Града) и 43°C (на источном ободу Града) и већим концентрацијама соли. Воде располажу и са балнеолошким својствима. Водоснабдевање: количина укупне захваћене воде на годишњем нивоу износи 8.760.000 m³, испоручене воде за пиће 7.655.000 m³, испуштене отпадне воде 7.507.000 m³, пречишћене отпадне воде 6.179.000 m³. Број домаћинстава прикључених на водоводну мрежу износи 49.900, а број домаћинстава прикључених на канализациону мрежу 32.292. Дужина водоводне мреже је 535 km. Садашњи системи водоснабдевања, у погледу коришћења ресурса, представљају комбинацију континуалног коришћења и вршних система. Са становишта развоја, неопходно је обезбедити допунске водозахватне капацитете. Узимајући у обзир и потребе наводњавања, неопходно је ревитализовати постојеће и изградити мрежу канала. Када је реч о електричној енергији већина испитаника је задовољна тиме што је мрежа разграната и велика већина домаћинстава располаже њом. Незадовољство се концентрише око следећег: 1. Низак је напон, па је јако тешко засновати производњу због нестабилне струје, 2. Скупа је. У већини насеља нема гаса. Град Суботица има 30 пошти и 48.035 телефонских претплатника. Суботица је центар мрежне групе, која покрива скоро целу Северну Бачку. Захваљујући повољном географском положају, кроз територију мрежне групе Суботице пролази магистрални оптички-кабловски преносни систем, који повезује телекомуникациону мрежу наше земље са регијом. У Суботици се налази главна дигитална централа са својим истуреним степенима за коју су везане чворне централе Палић, Бајмок, централе у Северној Бачкој и крајње централе у Граду Суботица.

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Према статистичким подацима РЗС, „Општине и региони“ из 2021. године укупно коришћено пољопривредно земљиште града Суботице је 74.720 ha, од чега су оранице и баште укупно 69.510 ha, воћњаци 2.374, виногради 182, те ливаде и пашњаци 2.523 ha. На територији Суботице регистровано је око 6.548 пољопривредних газдинстава са преко 10 ha просечно коришћеног

пољопривредног земљишта по газдинству. Од укупног расположивог земљишта (89.636 ha), расположиве пољопривредне површине чине 79.218 ha, при чему се житарице као кључне културе гаје на 55.114 ha, а индустријско биље на 8.578 ha. Приближно 6.300 пољопривредних газдинстава користи 75.519 ha од чега су оранице и баште 69.509 ha односно 78 % укупно расположивог земљишта. У структури засејаних површина ораница и башта, жита учествују доминантно са 79,30 %, индустријско биље са 12,35 %, а крмно биље са 4,55 %. Кукуруз и пшеница су најзаступљеније културе и њихов удео у житним површинама износи преко 90% (појединачно кукуруз око 62% и пшеница око 32%), следе јечам, овас, раж и остала жита. Укупна годишња производња кукуруза као доминантне житарице на подручју Суботице је на нивоу од 265.205 тона, док је производња пшенице на нивоу од 63.242 тоне (подаци за 2011). Када је реч о површинама под индустријским биљем доминирају сунцокрет и уљана репица, док се међу површинама под крмним биљем истичу кукуруз за силажу и луцерка. Укупна површина пољопривредног земљишта у својини републике Србије (државној својини) износи 18.319,1061 ha, од тога се тренутно даје у закуп 14.843,7237 ha. У нашем граду површина под системом за одводњавање износи 100.262 ha, од тога коришћена пољопривредна површина износи 88.890 ha. Одводњавана површина је око 45.755 ha, од тога коришћена пољопривредна површина је 43.215 ha. Број црпних станица (зграда) је један, број пумпи је два. Укупна пгонска снага је 50 kW, укупан капацитет је 0.80 m³/h. Каналска мрежа: главни канали – 78 km остали канали – 148 km канали за наводњавање који се користе и за одводњавање – 18 km Наводњаване површине су мале, износе свега 2.219 ha, од тога 1.396 ha су воћњаци, 785 ha су оранице и баште, 15 ha су виногради, 23 ha су остали стални засади.

Вишегодишњи засади: На подручју Суботице под воћњацима се налази укупно 2.683 ha то је у односу на податак да је у Републици Србији према Попису пољопривреде из 2012. године регистровано 631.522 пољопривредна газдинства релативно мало. (свега 1 %) од чега се 2.444 ha односи на плантажне воћњаке, а 239 ha на екстензивне воћњаке. Под воћним врстама на плантажама се налази укупно 2.444 ha, од чега се јабуке гаје на 1.596 ha, крушке на 126 ha, брескве на 247 ha, шљиве на 254 ha, кајсије на 94 ha и вишње на 127 ha. Водећи производ воћарства у Суботици су дакле јабуке, са регистрованих 1.118.300 стабала, просечним приносом од 24,4 kg по стаблу, односно годишњом производњом од 27.241.000 kg. Поврће, бостан и јагоде се гаје на укупно 480 ha, (попис пољопривреде 2012), и то по следећем распореду: парадајз на 28 ha, купус и кељ на 60 ha, паприка на 129 ha, црни лук на 38 ha и бели лук на 43 ha, итд. Принос кромпира по хектару, 2012. године, био је 12.148 kg, док је укупан принос био 5.588 t. Принос пасуља по хектару, 2012. године, био је 821 kg, док је укупан принос био 73 t, на 115 хектара. Далеко најзаступљеније воће су јабуке, које су посађене на површини од 1.596 ha, затим шљиве на 254 ha, па брескве 247 ha, вишње 127 ha, крушке 126 ha и кајсије 94 ha. Број стабала јабука, 2012. год, био је 1.516.969 са приносом од 10,7 kg по стаблу и производњом од 16.160 t. Следе шљиве са 251.884 стабла, приносом од 23,3 kg по стаблу и производњом од 5.868 t. Засад бресака чини 188.485 стабала, са приносом од 8,4 kg по стаблу и производњом од 1.584 t. Према попису пољопривреде 2012. године, под виноградима укупно се налази свега око 413 ha, од тога је 59 ha под сортама за вино са географским пореклом, 338 ha под осталим винским сортама и 16 ha под сортама за јело. Број родних чокота је 2.912 хиљада, принос по једном чокоту 0,6 kg, а укупан принос 1.711 t.

Сточни фонд: Према попису пољопривреде из 2012. године, у Суботици се гаји 111.156 грла стоке, од чега 19.896 говеда (од тога 6.857 крава), 77.606 свиња, (7.235 крмача) 12.989 оваца, (8.648 за приплод) те 665 коња. Процена је да заједно са козама, магарцима и другом непописаном стоком то представља ниво од сса. 150.000 грла разне стоке. Када је реч о живини регистровано је: 271.192 кокоши, 6.563 патака и 6.516 ћурки, што чини бројку од 284.271 регистроване живине, а заједно са процењеним додатним бројем нерегистроване живине (која обухвата и гуске, морке) креће се на нивоу од 400.000. Ако се сагледа у односу на сточарство Републике Србије, уочљиво је да је производња говеда у Суботици изнад републичког просека, као што је то и производња свиња. С друге стране, производња живине је на нешто нижем просеку, док је производња оваца још на нижем просеку. Када је реч о производњи млека, на подручју града Суботица годишње се произведе 22.278.000 литара (према статистичким подацима за 2020. годину).

Механизација, опрема и објекти: У Суботици број објекта за смештај говеда је 2.369 са укупним капацитетом од 32.758 места. Број објекта за смештај свиња је 4.689 са укупним капацитетом од 148.468 места. Број објекта за смештај кокошака носиља је 3.134 са укупним капацитетом од 245.530 места. Остала стока: број објеката је 1.267 са капацитетом од 47.642 m². Искоришћеност је око 50% - 60% код свих врста објеката. Објекти за смештај остале стоке представља изузетак јер у овом случају

искоришћеност око 90%. Пољопривредни производи се могу сместити у 4.674 кошева за кукуруз укупних капацитета објекта (властити и коришћени) од 290.509 m³, у 212 амбара укупних капацитета 36.023 m³ и 194 силоса укупних капацитета 106.286 t. На територији Града Суботице пољопривредници поседују 589 једноосовинског трактора, од тога 541 је у коришћењу. Број двоосовинских трактора је 4.945, од тога 4.813 је коришћен у пољопривредној години. Број комбајна 615, и 588 је био у коришћењу. Можемо закључити да искоришћеност возног парка је добар, преко 85%, али нажалост 90% механизације је старија од десет година.

Радна снага: Укупан број чланова и стално запослених у пољопривредним газдинствима износи 13.798 лица од тога више од 8.000 су мушкарци. Овај тренд се може видети и када гледамо носиоце пољопривредних газдинстава. У већини случајева носиоци газдинстава раде на својим имањима (3.326 лица) уз помоћ чланова газдинстава (чланови породице – 2.612). Број стално запослених на газдинствима (споља радна снага) је 608, док сезонска радна снага износи 981 лица годишње. Око 60% радне снаге (7.901 лица) ради до 50 % радног времена на газдинству, а остало око 40% радне снаге (5.897 лица) ради више од 50% свог радног времена на газдинству. Ниво обучености управника газдинстава показује да 3.898 лица има само пољопривредно искуство - без стручне спреме, 297 има пољопривредну средњу школу, док 76 је завршио неки курс везано за пољопривреду. 1.950 има завршену средњу не пољопривредну стручну спрему, и само је 123 лица завршило пољопривредни факултет или вишу школу. У Суботици је проблем стручна спрема пољопривредника и на тај начин недостатак нових технологија. На овај начин је немогуће пратити нове трендове у пољопривреди и зато пољопривреда има традиционалан карактер.

Структура пољопривредних газдинстава: Укупан број пољопривредних газдинстава износи 6.626, њихово учешће у укупном броју домаћинстава износи 40%.

Структура пољопривредних газдинстава према величини КПЗ

Укупно	ПГ 6.626	75.519 ha
Без земљишта	304	
1 ha	1.792	866
1 - 2	1.078	1.569
2 - 5	1.356	4.428
5 - 10	828	5.966
10 - 20	416	7.425
20 - 30	207	5.093
30 - 50	201	7.753
50 - 100	221	16.284
Преко 100 ha	105	26.136

Структура пољопривредних газдинстава према броју условних грла стоке

4 УГ	5.296
5 - 9	641
10 - 14	253
15 - 19	125
20 - 49	223
50 - 99	57
100 - 499	28
Преко 500 УГ	3

Производња пољопривредних производа: Према статистичким подацима Републичког завода за статистику Републике Србије и Пописа пољопривреде 2012. године на територији Града Суботице има укупно коришћеног пољопривредног земљишта 75.519 ha, о тога ораница и башти има 69.509 ha,

воћњака 2.668 ha, винограда 413 ha и ливада и пашњака 2.659 ha. Регистрованих пољопривредних газдинстава има 6.626 од чега је 6.500 породичних пољопривредних газдинстава, а 126 правних лица и предузетника. Сточни фонд на територији града чине 19.896 грла говеда, 77.606 грла свиња, 12.989 грла оваца и 293.949 грла живине. Према попису пољопривреде 2012. године, под виноградима укупно се налази свега око 413 ha, од тога је 59 ha под сортама за вино са географским пореклом, 338 ha под осталим винским сортама и 16 ha под сортама за јело. Број родних чокота је 2.912 хиљада, принос по једном чокоту 0,6 kg, а укупан принос 1.711 t. Број стабала јабука, 2012. год, био је 1.516.969 са приносом од 10,7 kg по стаблу и производњом од 16.160 t. Следе шљиве са 251.884 стабла, приносом од 23,3 kg по стаблу и производњом од 5.868 t. Засад бресака чини 188.485 стабала, са приносом од 8,4 kg по стаблу и производњом од 1.584 t. Према интерним подацима Града Суботице о сетвеној структури на територији Града се највише гаје следеће културе: кукуруз на преко 30.000 ha, пшеница на око 20.000 ha, сунцокрет око 8.000 ha, уљана репица на око 3.000 ha, соја на око 2.000 ha, јечам 3.000 ha, шећерна репа на 1.500 ha, луцерка на око 2.000 ha и остало.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: На територији Града Суботице су регистроване 22 земљорадничке задруге које су у активном статусу, две су регистроване у области сточарства (узгој музних крава и узгој свиња), остале у области ратарства, воћарства и виноградарства (гајење жита, легуминоза, уљарица, воћа и винове лозе). Регистровано је осам удружења пољопривредних произвођача, удружење одгајивача свиња и два удружења пчелара.

Трансфер знања и информација: У области стицања нових знања и информација из области пољопривреде за пољопривредне произвођаче, најзначајнију улогу има Пољопривредна саветодавна и стручна служба Суботица АД, Суботица, која кроз редовно (радионице и едукативне програме) и неформално образовање пружа стручне савете, информације и помоћи о техничко - технолошким, комерцијално - тржишним, организационим и другим аспектима пољопривредне производње. Саветодавци кроз своје радионице обраде више тема, често у сарадњи са другим образовним институцијама из области пољопривреде, задругама, НВО удружењима и пољопривредницима. Циљ едукација, осим информисања, је добити од произвођача повратну информацију, колико су примењена стечена знања у пракси и њихов резултат, односно, да у конкретним случајевима иницијатива иде од произвођача. У Суботици постоји Хемијско технолошка средња школа „Лазар Нешић“ која оспособљава ученике из области прехранбене индустрије, хемије и биотехнологије и на тај начин даје знање ученицима како прерадити сирове пољопривредне производе. У Суботици има једанаест терестријалних пружаоца медијских услуга: ТВ Мост, ТВ Pannon, Новосадска ТВ, Радио Pannon, Радио Славославље, Радио Марија, Радио YU Есо, Први 103 FM Радио, Радио Суботица, Naxi City radio, Суботички мађарски радио. Ови медији емитују своје програме на спском језику и на језицима националних мањина. Поред локалних медија могу се и гледати односно слушати покрајински и републички јавни медији и наравно медији из иностранства.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Кредитна подршка	100.2	2.000.000,00	0,00	90	0,00	0,00
	УКУПНО		2.000.000,00				

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Друге мере политичке заштите и очувања животне средине	201.6	2.500.000,00	100	0,00	0,00
	УКУПНО		2.500.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	402	2.500.000,00	0,00	100	200.000,00	0,00
	УКУПНО		2.500.000,00				

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	7.000.000,00
Планирана средства за директна плаћања	0,00
Планирана средства за кредитну подршку	2.000.000,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	2.500.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	2.500.000,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	0,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Град Суботица препознаје потребе пољопривредних газдинстава који представљају претежни извор привређивања локалног становништва и тешкоће са којима се свакодневно сусрећу у сложеним економским условима у којима се наша држава налази. Приоритет у овом сектору је одрживи привредни раст са циљем јачања конкурентности аграрног сектора на домаћем и иностраном тржишту кроз спровођење мера развоја руралне економије са фокусом на пољопривредну производњу и подстицајем удруживања и умрежавања у аграрном сектору. Циљну групу Програма чине регистрована пољопривредна газдинства на територији града Суботице са активним статусом, у складу са Правилником о упису у регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације, а у сегменту мере руралног развоја циљну групу чине пољопривредне задруге регистроване у граду Суботици. Реализација Програма, односно дефинисане мере допринеће • повећању продуктивности газдинстава, • смањењу производних трошкова, • заштита земљишта, • јачање капацитета и промоција руралних средина, • повезивање пољопривредних произвођача.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Информисање потенцијалних корисника о мерама које дефинише Програм извршиће се путем свих доступних локалних средстава информисања (телевизија, радио, новине, друштвене мреже) пошто је Програм оријентисан према свим пољопривредним газдинствима и пољопривредним задругама са територије града Суботице.

Мониторинг и евалуација: За мониторинг и евалуацију Програма задужен је Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине града Суботице и Комисија за вредновање и рангирање поднетих пријава по конкурс за финансирање програма удружења грађана из области пољопривреде. Остварени резултати се прате кроз проценат остварења сваке мере у оквиру Програма.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 100.2 Кредитна подршка

2.1.1. Образложење: У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, јединице локалне самоуправе ("Сл. гласник РС", број: 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16) могу да утврђују мере које се односе на директна плаћања у виду кредитне подршке, како је наведено у члану 14. Закона. Кредитна подршка ће се реализовати суфинансирањем камата за пољопривредне кредите код пословних банака. Пољопривредници у граду Суботици често недостатак средстава за инвестиције у пољопривредну производњу потражују код пословних банака и то најчешће за улагање у набавку репроматеријала, нове засаде, набавку пољопривредне механизације и сл. Из ових извора пољопривредна газдинства прибављају средства неопходна за унапређење производње као предуслова за повећање зараде и профита.

2.1.2. Циљеви мере: Циљ ове мере је стварање претпоставки за раст пољопривредне производње, унапређење конкурентности пољопривредних произвођача/газдинстава и стабилност дохотка пољопривредних произвођача. Специфични циљеви мере се односе на повећање конкурентности пољопривредних произвођача из града Суботице на тржишту, повећање прихода на пољопривредном газдинству унапређењем квалитета производње и модернизацијом исте, јачање техничких капацитета пољопривредних газдинстава и достизање захтеваних стандарда производње, повећање обрадивих површина (засади и других култура), као и површина под стакленицима и пластеницима и површина које се наводњавају.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Није примењиво.

2.1.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су: - физичка лица носиоци регистрованог пољопривредног газдинства (укључујући и предузетнике) и - правна лица, регистрована у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју.

2.1.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере корисник није у обавези да подноси бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава За инвестицију за коју подноси захтев, не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима; Нема евидентираних доспелих неизмирених дуговања према јединици локалне самоуправе, по основу раније остварених подстицаја, субвенција; У случају када корисник није власник катастарских парцела и објекта који су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право закупа, односно коришћења на основу уговора закљученог са закуподавцем физичким лицем или министарством надлежним за послове пољопривреде на период закупа, односно коришћења од најмање пет година почев од календарске године за коју се подноси захтев за коришћење подстицаја; Корисник мора да је измирио доспеле јавне дажбине; Наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана набавке опреме, машина и механизације, односно изградње објекта; Уколико је корисник правно лице или предузетник, мора бити у активном статусу и уписан у регистар привредних субјеката; Да предмет инвестиције буде реализован на територији града Суботица.

2.1.7. Специфични критеријуми: Корисник може поднети максимално један захтев за субвенционисање каматне стопе.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.2.1	Суфинансирање камата за пољопривредне кредите

2.1.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Средства за субвенционисање каматних стопа ће се додељивати до утрошка средстава само комплетним захтевима који садрже сву неопходну документацију.		

2.1.10. Интензитет помоћи: Краткорични кредити до једне године одобраваће се пољопривредницима до максималног износа од 500.000,00 динара.

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број поднетих захтева
2	Број одобрених захтева
3	Проценат искориштености средстава Града опредељених за суфинансирање каматне стопе

2.1.12. Административна процедура: Град Суботица ће у сарадњи са изабраним пословним банкама, а на основу Уговора/споразума расписати конкурс/јавни позив за подношење за одобравање кредита корисницима. Регистрована пољопривредна газдинства Градској управи, Секретаријату за пољопривреду и заштиту животне средине, подносе Захтев за издавање Сагласности о испуњености услова за подношење кредитног захтева за краткорочни кредит за набавку обртних средстава – репроматеријала (семенска роба, расад, садни материјал, ђубриво, гориво, средства за заштиту, сточна храна и друго) на период од 12 месеци, уз учешће Града Суботице у суфинансирању дела камате. Захтев за одобрење кредита подноси се Банкама са којима ће град Суботица, склопити уговор о пословној сарадњи, које ће у наредном периоду бити одабране а у складу са законом регулисаном процедуром.

2.2. Назив и шифра мере: 201.6 Друге мере политичке заштите и очувања животне средине

2.2.1. Образложење: Контрола плодности земљишта као мера добре пољопривредне праксе, подразумева да се потенцијалне могућности земљишта за сетву / садњу добијају на основу хемијске анализе земљишта. Контролом плодности земљишта анализирају су следећи основни параметри: рН земљишта у води и КCl, садржај CaCO₃, садржај хумуса, садржај укупног азота и садржај лако приступачног фосфора и калијума. Познавање ових својстава земљишта је један од битних предуслова правилног газдовања земљиштем, ради поправке физичко-хемијских особина земљишта и правилног одабира агротехнике у циљу постизања економски исплативе производње уз истовремену заштиту земљишта као природног ресурса.

2.2.2. Циљеви мере: Циљеви мере су повећање продуктивности газдинстава, смањење производних трошкова као и заштита земљишта. Контролом плодности земљишта чува се животна средина као фактор који директно утиче на даљи квалитет живота и очување здравља сваког појединца.

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Није примењиво.

2.2.4. Крајњи корисници: Физичка лица носиоци пољопривредног газдинства регистровани у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју.

2.2.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере корисник није у обавези да подноси бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике: Услуга подразумева контролу плодности земљишта у

власништву или закупу (изузев државног земљишта) регистрованих пољопривредних газдинстава (физичких лица) на територији града Суботице.

2.2.7. Специфични критеријуми: Нема специфичних критеријума за ову меру.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
201.6.2	Добра пољопривредна пракса

2.2.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Захтеви се одобравају по времену и редоследу подношења и до утрошка предвиђених средстава за предметну меру.		

2.2.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи износи 100% укупних трошкова.

2.2.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број одобрених захтева
2	Број узетих узорак
3	Број парцела на којима је извршена контрола плодности земљишта
4	Површина у хектарима на којима је извршена контрола плодности земљишта

2.2.12. Административна процедура: Комисија образована од стране града Суботице, извршиће избор пружаоца услуге контроле плодности земљишта у складу са одредбама Закона о јавним набавкама. Пружалац услуге мора поседовати сертификат о акредитацији лабораторије којим се потврђује да организација задовољава захтеве стандарда SRPS ISO/IEC 17025 : од 2017, са приложеним обимом акредитације за наведене методе испитивања, издат од стране Акредитационог Тела Србије (АТС), и мора да има у радном односу, или ангажовано другим Уговором у складу са Законом о раду, лице које испуњава услове из члана 6. Правилника о условима за обављање контроле плодности обрадивог пољопривредног земљишта ("Сл. гласник РС", број 115/20). Свако регистровано газдинство (физичко лице) на територији Града Суботице моћи ће да поднесе захтев за контролу плодности земљишта. Средства се одобравају корисницима који испуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних захтева до утрошка расположивих средстава.

2.3. Назив и шифра мере: 402 Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју

2.3.1. Образложење: Традиционалне сеоске манифестације доприносе јачању локалних заједница, одржању сеоских обичаја и традиције као и очувању културне баштине које су повезане са пољопривредном производњом. Одржавање сеоских манифестација које су везане за пољопривреду, прераду пољопривредних производа, исхрану и рурални развој суфинансираће се ради промоције пољопривредних производа, проширења тржишта за домаће производе, као и ради лакшег повезивања лица у пољопривреди (произвођачи, прерађивачи, продавци, купци).

2.3.2. Циљеви мере: Циљеви мере су јачање капацитета и промоција руралних средина као и повезивање пољопривредних произвођача, прерађивача, подаваца и купаца.

2.3.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Није примењиво.

2.3.4. Крајњи корисници: Право учешћа на конкурс имају регистрована удружења грађана (која имају регистровано удружење најмање две године до дана објављивања конкурса) из области пољопривреде који су регистровани на територији Града Суботице, односно имају седиште или огранак на територији Града Суботице.

2.3.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере корисник није у обавези да подноси бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике: Под удружењем подразумева се добровољно и невладина недобитна организација заснована на слободи удруживања више физичких или правних лица, основана ради остваривања и унапређења одређеног заједничког или општег циља и интереса из област пољопривреде, који нису забрањени Уставом или законом уписана у регистар надлежног органа у складу са законом, а која је регистрована на територији Града, односно има седиште или огранак на територији Града и делује на том подручју, а регистрована су најмање две године до дана објављивања конкурса.

2.3.7. Специфични критеријуми: Нема специфичних критеријума за ову меру.

2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
402.1	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања

2.3.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Број лица која се непосредно укључују у програм	да	5-15
2	Да ли су раније кориштена средства из буџета Града	да	5-10
3	Дужина трајања програма	да	5-15
4	Могућност развијања програма и његова одрживост	да	5-15
5	Суфинансирање из других извора	да	5-15
6	Циљеви који се постижу: обим задовољавања јавног интереса, степен унапређења стања у области у којој се програм спроводи	да	5-15

2.3.10. Интензитет помоћи: Једно удружење може да конкурише са једним пројектним предлогом, а максимални износ одобрених средстава по пријави износи до 150.000,00 РСД.

2.3.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број одржаних локално - традиционалних манифестација
2	Број одржаних манифестација у форми сајмова и изложби

2.3.12. Административна процедура: Конкурс за финансирање програма удружења грађана из области пољопривреде расписује Градоначелник, а конкурсни поступак спроводи Комисија за спровођење конкурса за финансирање програма удружења у области пољопривреде (у даљем тексту Комисија). Комисија има председника и четири члана који су познаваоци области рада корисника средстава. Председника и чланове Комисије именује Градоначелник. О раду Комисије води се записник. Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и олучивањем Комисије (изјава о непостојању сукоба интереса). Сукоб интереса постоји ако члан Комисије или чланови његове породице (брачни или ванбрачни друг, дете или родитељ), запослени или члан органа удружења које учествује на конкурс или било ког другог удружења повезаног на било који начин са тим удружењем или у односу на та удружења има било који материјални или нематеријални интерес супротан јавном интересу и то у случајевима породичне повезаности, економских интереса или другог заједничког интереса. Конкурс обавезно садржи следеће податке: ко може учествовати на

конкурсу, намену и износ средстава који се додељују, преглед конкурсне документације коју је потребно доставити уз попуњен образац пријаве, трајање програма, ближа мерила и допунске критеријуме за вредновање програма, посебне услове и ограничења, поступак и рок за пријављивање на конкурс. Пријаве на конкурс подnose се Комисији на посебном обрасцу који је саставни део конкурсне документације. Рок за подношење пријава не може бити краћи од 15 дана од дана расписивања конкурса. Неблаговремене и непотпуне пријаве неће бити разматране. Образац садржи: податке о подносиоцу пријаве (назив, адреса, електронску пошту, ПИБ, матични број, банка и број рачуна), податке о овлашћеном лицу име, адреса, контакт, функција овлашћеног лица), податке о програму (опис програма, место и време реализације, вредност програма, износ средстава тражен од Града). Конкурс се објављује на званичној интернет страници Града, средствима јавног информисања и порталу е – Управа). Комисија утврђује листу вредновања и рангирања пријављених програма у року који не може бити дужи од 30 дана од дана истека рока за подношење пријава. Листа се објављује на званичној интернет страници Града и на порталу е-Управа. Учесници конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три дана од дана објављивања листе. Учесници конкурса имају право приговора у року од осам дана од дана њеног објављивања. Одлуку о приговору, која мора бити образложена, Комисија доноси у року од 15 дана од дана његовог пријема. Одлуку о избору програма као и додели средстава по конкурс доноси Градоначелник, на основу предлога Комисије за расподелу средстава, у року од 30 дана од дана истека рока за подношење приговора. Одлука се објављује на званичној интернет страници Града и на порталу е-Управа. На основу одлуке, закључује се уговор са корисником средстава којим се уређују међусобна права и обавезе. Исплата додељених средстава врши се након закључивања уговора.

Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	Војводина	рзс*
Регион	Регион Војводине	рзс*
Област	Севернобачка област	рзс*
Град или општина	град	рзс*
Површина	1.007,36	рзс*
Број насеља	19	рзс*
Број катастарских општина	11	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	-	
Демографски показатељи		
Број становника	135.678	рзс**
Број домаћинстава	54.070	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, km ²)	135	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	-7,04	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	-	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	14,1	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	19,8	рзс**
Просечна старост	43,05	рзс*
Индекс старења	138,5	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	12,12	рзс*
Основно образовање (%)	23,34	рзс*
Средње образовање (%)	50,08	рзс*
Више и високо образовање (%)	14,22	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	18,50	Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	Равничарски	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	Чернозем I, II, III класа; ливадска и ритска црница и песак	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	Умерено - континентална	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	600-650	Интерни
Средња годишња температура (oC)	12,1	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	-	Интерни
Површина под шумом (ha)	3.728,11	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	4,43	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	0 ha	рзс*

Посечена дрвна маса (m3)	993 m3	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	12.000	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	6.548	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	6.422	
- правна лица и предузетници (%)	126	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	74.720	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	78,63	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	Оранице и баште 69.510, воћњаци 2.374, виногради 182, ливаде и пашњаци 2.523.	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	жито 98.909, индустријско биље 146.135, поврће 358	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	4	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	8.590	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	-	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	817	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	88.890	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	2.219	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	14.291,0048	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	10.969,8500	Интерни
- физичка лица (%)	95	Интерни
- правна лица (%)	5	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	Говеда 18.183, свиње 87.728, овце 9.346, живина 213.543, кошнице 5.235	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	Трактори 4.945, комбајни 615, прикључне машине 20.683	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	За стоку 11.429, за усеве 5.080, за механизацију 1.861	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	Хладњаче 136, сушаре 16, стакленици 50, пластеници 909	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	Минерално ђубриво 4.070 пг, стајњак 3.615 ПГ, средства за заштиту биља 5.010 ПГ	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	13.798	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	632	рзс***
Годишње радне јединице (број)	7.528	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	22 земљорадничке задруге, 8 удружења пољопривредника, 2 удружења узгајивача свињаи 2 удружења пчелара	Интерни
Производња пољопривредних производа(количина):		
- биљна производња (t)	Пшеница 83.273, кукуруз 220.965, кромпир 580, јабуке 17.146, шљиве 298	рзс***

- сточарска производња (t, lit, ком.)	Млеко 23.081 l, свиње 3.293, говеда 322	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева(km)	укупно 314.819, државни путеви I реда 48.503, државни путеви II реда 83.641 и општински путеви 182.675	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	Пошта 30, претплатника 48.035	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	49.900	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	32.292	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	7.507.000	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	6.179.000	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	-	Интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	Предшколски објекти 62, основне школе 33, средње школе 10, више школе и факултети 5	рзс*
Број становника на једног лекара	403	рзс*
Број корисника социјалне заштите	13.483	рзс*
<i>Диверзификација руралне економије</i>		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	13.798	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)	445	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	Туристи 50.170, просечан број ноћења 2	рзс*
<i>Трансфер знања и информација</i>		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	да	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	Одабрана ПГ 250 И остала ПГ 6376	ПССС

Датум и место

М.П.

Потпис овлашћеног лица у АП/ЈЛС